

Parlamentul
Republicii Moldova

Dej- nr. 258
30 iunie 2021

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

A V I Z

la proiectul de Hotărâre privind aprobarea Strategiei naționale
de dezvoltare a sectorului de irigare 2030
(nr. 149 din 03.06.2021)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de hotărâre privind aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare a sectorului de irigare 2030, conform prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996 și ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele considerente.

1. Proiectul hotărârii menționate a fost înaintat cu titlul de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, în temeiul prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 alin. (1) al Regulamentului Parlamentului.

2. Potrivit Notei informative, proiectul de hotărâre supus avizării a fost elaborat în temeiul Hotărârii Parlamentului privind instituirea Comisiei speciale pentru elaborarea Strategiei naționale de dezvoltare a sectorului de irigare 2030 nr. 122 din 09.07.2020, în cooperare cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, cu consultarea actorilor principali din sectorul agricol, cu suportul Fondului Internațional pentru Dezvoltare agricolă (IFAD), Banca Mondială, Fondul de Dezvoltare Durabilă, Banca Europeană pentru Investiții.

3. Atenționăm că, potrivit prevederilor art.12 din Legea nr.100/2017, hotărârea Parlamentului este un act cu caracter normativ adoptat de către Parlament pentru:

- a) *organizarea activității interne a Parlamentului și a structurilor ce intră în componența acestuia;*
- b) *aprobarea sau modificarea structurii organelor și instituțiilor create de către Parlament, precum și pentru organizarea activității acestora;*
- c) *reglementarea altor domenii care nu necesită adoptare de legi.*

Prin urmare, proiectul de hotărâre supus avizării nu se încadrează expres în lista actelor juridice adoptate de Parlament, ci poate fi inclus în categoria domeniului ce nu necesită adoptarea unei legi.

Potrivit art. 24 al Legii nr.100/2017, documentele de politici fără a fi acte normative, sînt instrumente de decizie care abordează problemele existente într-un anumit domeniu, care definesc căile de soluționare a problemelor respective și descriu impactul așteptat asupra statului și societății. Documentele de politici pot prevedea elaborarea proiectelor de acte normative. Prevederea alin.(5) al aceluiași articol prevede că documentele de politici se aprobă prin hotărâre de Guvern. În cazul în care implementarea acestor politici presupune implicarea unor autorități administrative care nu se află în subordinea Guvernului, documentele de politici sînt aprobate de către Parlament. Documentele de politici ale autorităților publice autonome sînt aprobate de către acestea dacă nu presupun implicarea altor autorități administrative aflate în subordinea Guvernului.

În continuarea celor expuse, se impune necesitatea să amintim prevederile Hotărîrii Guvernului nr.386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, potrivit căreia politica publică este decizia sau deciziile coordonate ale statului, care produc schimbări sau care influențează societatea și economia, contribuind la soluționarea problemelor și la atingerea obiectivelor asumate într-un anumit domeniu de activitate a Guvernului (pct.3). Documentul de politici publice descrie modalitatea și resursele necesare pentru soluționarea problemelor de politici publice identificate, atingerea obiectivelor de dezvoltare într-un anumit domeniu sau subdomeniu de activitate a Guvernului și descrie impactul așteptat asupra statului și societății (pct.4). Documentele de politici publice sunt de două tipuri – strategia și programul (pct.5). Strategia este un document de politici publice care definește și planifică politica publică a Guvernului pe termen lung (6-10 ani) în unul sau câteva domenii de activitate a Guvernului, stabilite conform Legii nr.136/2017 cu privire la Guvern (pct.7).

Pe cale de consecință, opțiunea în favoarea adoptării Strategiei prin Hotărîre de Parlament considerăm a fi insuficient fundamentată și argumentată.

4. Cu referire la fundamentarea economico-financiară, conform Notei informative, totalul investițiilor necesare pentru implementarea Strategiei este estimat la 2,27 miliarde de Euro, în acest sens, semnalăm că adoptarea unei astfel de propuneri nu poate fi efectuată decât cu respectarea prevederilor art. 131 alin. (4) din Constituție și Hotărîrii Curții Constituționale nr. 29/2001 privind interpretarea prevederilor art. 131 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova, care prevăd că – *orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern.*

5. Semnalăm și asupra faptului că Nota informativă la proiect nu întrunește condițiile stabilite la art. 34 din Legea nr. 100/2017, care prevăd că, autorul proiectului asigură efectuarea expertizelor economice, financiare, științifice, ecologice, anticorupție, juridice, și alte expertize prevăzute de legislație, în funcție de tipul raporturilor sociale reglementate de actul normativ.

6. Totodată, menționăm că proiectul necesită a fi supus avizării în mod obligatoriu, de către autoritățile publice de specialitate de competența cărora ține subiectul abordat și responsabile de implementarea prevederilor acestuia, instituțiile interesate și reprezentanților societății civile, în conformitate cu prevederile art. 32 din Legea nr. 100/2017.

7. Cu referire la conținutul proiectului de Hotărâre:

Se va atrage o atenție sporită la corectitudinea redactării referințelor la actele normative din proiect, deoarece acestea nu respectă regulile tehnice de redactare a actelor normative cuprinse în conținutul Legii nr. 100/2017.

- La art. 1, partea finală, pentru rigoare normativă, apreciem necesar, ca cuvintele „prevăzută în anexă” să se substituie cu textul „prezentată în anexă care face parte integrantă din prezenta hotărâre”.

- Textul anexei necesită a fi redactat după cum urmează:

Potrivit prevederilor art.42 alin.(5) din Legea nr.100/2017, după adoptarea, aprobarea sau emiterea actului normativ, denumirea se completează cu un număr de ordine, ca element de identificare, la care se adaugă anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta. În conformitate cu regula menționată, în denumirea actelor normative nu se indică data și luna adoptării actului normativ.

Prin urmare, pentru a fi în corespundere cu rigorile tehnicii legislative și uzanței de redactare a actelor normative, trimitere la denumirile actelor normative menționate în proiect se vor redacta.

- La **capitolul 1** ”Introducere”, **punctul 1.1** (pag. 17), în denumirea Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 950/2013, sintagma „corpuri de apă” se va substitui cu cuvântul „emisare”. Obiecție valabilă și pentru alte cazuri unde se face trimitere la Regulamentul sus nominalizat (ex. pag. 223).

- La **capitolul 2** ”Analiza situației actuale în sectorul de irigare”,

- **subpunctul 2.1.1** (pag. 23) în denumirea Programului de conservare și sporire a fertilității solului pentru anii 2011-2020”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.626/2011, cuvântul „solului” se va substitui cu cuvântul „solurilor”;

- **punctul 2.5** (pag. 80), cu titlul de informare, reiterăm că Legea nr. 272/1999 cu privire la apă potabilă, a fost abrogată la 03.01.2021 și substituită cu Legea nr. 182/2019 privind calitatea apei potabile. Astfel, pe întreg cuprinsul Strategiei este necesară rectificarea de rigoare.

- În același context, spre redactarea trimiterii la Legea cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, numărul Legii

„1440/1995”, se va substitui cu numărul „440/1995”. Obiecție valabilă și pentru alte cazuri din text (de ex., la pag. 224);

- la pag. 84, urmează a se corecta denumirea Legii nr. 29/2018, astfel textul „*privind delimitarea bunurilor proprietate publică*”, se va substitui cu textul „*privind delimitarea proprietății publice*”;

- la pag. 85, urmează a se indica denumirea Legii nr.1543/1998;

- **punctul 2.6, subpunctul 2.6.1.** (pag.87), cu titlul de informare, menționăm că, Hotărârea Guvernului nr. 619/1994 despre reglementarea relațiilor din domeniul gospodăririi apelor și folosirea rațională a resurselor de apă în Republica Moldova, a fost abrogată la 31.10.2014, astfel, trimiterea la Hotărârea respectivă urmează a fi exclusă.

• De asemenea, la pag. 168, la capitolul ”Referințe”, este necesară excluderea trimiterii la Hotărârea Guvernului nr. 33/2007 cu privire la regulile de elaborare și cerințele unificate față de documentele de politici, deoarece aceasta a fost abrogată la 26.07.2020 și substituită cu Hotărârea cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice nr. 386/2020. **Anexa 2.5.1.** a Strategiei,

- necesită a fi revizuită în sensul excluderii Legii cu privire la concesiuni nr. 534/1995, din lista legilor care constituie cadrul normativ privind folosirea apei pentru irigarea culturilor agricole. Aceasta a fost abrogată la 17.02.2019 și substituită de Legea nr. 121/2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii;

- la pct.22, denumirea Legii nr. 276/2016 urmează a fi redactată;

- la pct.25, din denumirea ”Regulamentului privind procedurile standard și condițiile generale de selectare a partenerului privat în cadrul PPP”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 476/2012, în scop de rigoare de redactare, este necesară excluderea sintagmei „în cadrul PPP”.

Tatiana Malai
Șef Direcție

Ex. E. Crețu
Tel. 820-588